

Sensoria

Iz Düsseldorfa smo vidjeli...

Iz Düsseldorfa smo vidjeli tenkove u Sloveniji.

Iz Rima smo vidjeli tenkove u Poljskoj.

Iz Bruxellesa smo vidjeli tenkove u Pragu.

U Beogradu smo ih vidjeli izbliza.

Iz Beča smo vidjeli tenkove u Moskvi.

Itđ., itđ.

Poslije svega se čovjek pita
o tehnološkom napretku i razvoju stvari,
poslije svega
koliko im pobogu treba da stignu po njega.

vodim

slijedi li mi trag, vodim
od stabla do stabla, maglu.

napredujemo sljubljeni u međusobnim otiscima.
sa druge strane litice
pita se neko kao sunce
čiji će dah
dospjeti
zamaqliti dan.

kultura

tu svi miruju, kaže berber.

kao prestrašene životinje,
na podu moja kosa nije više
tako tamna i postaje gomila
dok niče iz pukotina.

plativši

izaći ću stazom

vlasi.

povijest

ulazi vjetar i izlazi
jablanu iz krošnje, njiše se
i sa njim na klatnu slika
iz djetinjstva:

čempres raste kraj mora,
kada diže pjenu, sa talasa sunce
grize povijen vršak stabla.
na krljušti ribe vidjeh
sliku mog dječakog tijela.

rastanak

na kraju čekam tamo gdje se sreće more:
posljednji niski galebovi, iz svjetionika žuto
pada u trag zraka, sve je besmisleno, konačno,
kažeš i klizneš po pijesku, silueta
nestaje u velikom luku talasa.

dosjećam da je to bio pozdrav
onoga što budi u noći i pita šta, šta,
ja – otkud znam?! olakšan za jednog
radoznalog dječaka, stupam na ulicu
kao da plovim u pjeni karnevala.

svjedok, krepuskularno

*sušte brzi konaci dječaka
rasprskani u sjenima parka:
narovi se diraju na vjetru.*

*oko modro magli od sive,
studen i dimnjaka.*

*slika je s druge strane
okvira svijeta: prije nego iz parka skočih,
vidah li i tad suze neba?*

GR

AD

I. **građevine**

klatno i brojčanik – zamjedba i prepoznavanje.

dok bridovi građevina presjecajući se, tika-taka,
na trenutke nisu više – grad – ruže vjetrova.
rasklapaju se.

ne dodirujući. to nas veže.

II. ritam

staneš a tebi tik
sličan oblik u kojem
vidiš usijane mrežice
i kroz njih, u redovima
jablan do drugog raste

III. veza

sanjaš san koji može uticati na mnoge ljude:
iz ravni izrasta ogromna građevina otporna na vatru
jer je plamen sâma

**svijet se možda prostire i pored tamne crte
koja plavu boju dijeli na nebo i more**

na donjem smo rubu, svijeta,
galebovi su demoni od cloace
do zvijezda, kaže kao da irida
zrači jato kreštavih galebova.

kao da bih želio biti boja
ne znam odgovoriti na znakove
bliskosti, pitam, ipak,
da li smo dovoljno blizu
na stepenicama što gore-dolje
vode sa kopna u more.

lov zeca

rado bih bio par mekanih kandži
kad brze sijeku tišinu u snijegu.

znao bih šta je smrt:

od mrtvog tijela crvena
tekućina se daje tlu
a pogledom prati toplota
dok zrak savija i kruti.

smrt je gotova
kada se kopaju
bijele rupe u snijegu; ostaje
čekati proljeće da rasperjane
nosi u ostatke neba.

ljubav krhka – odnos krhak

poslije zajedničke strasti slobodne igre sjemena
turoban izlazi na polje
pod suncem da vrši umjetničko djelo:

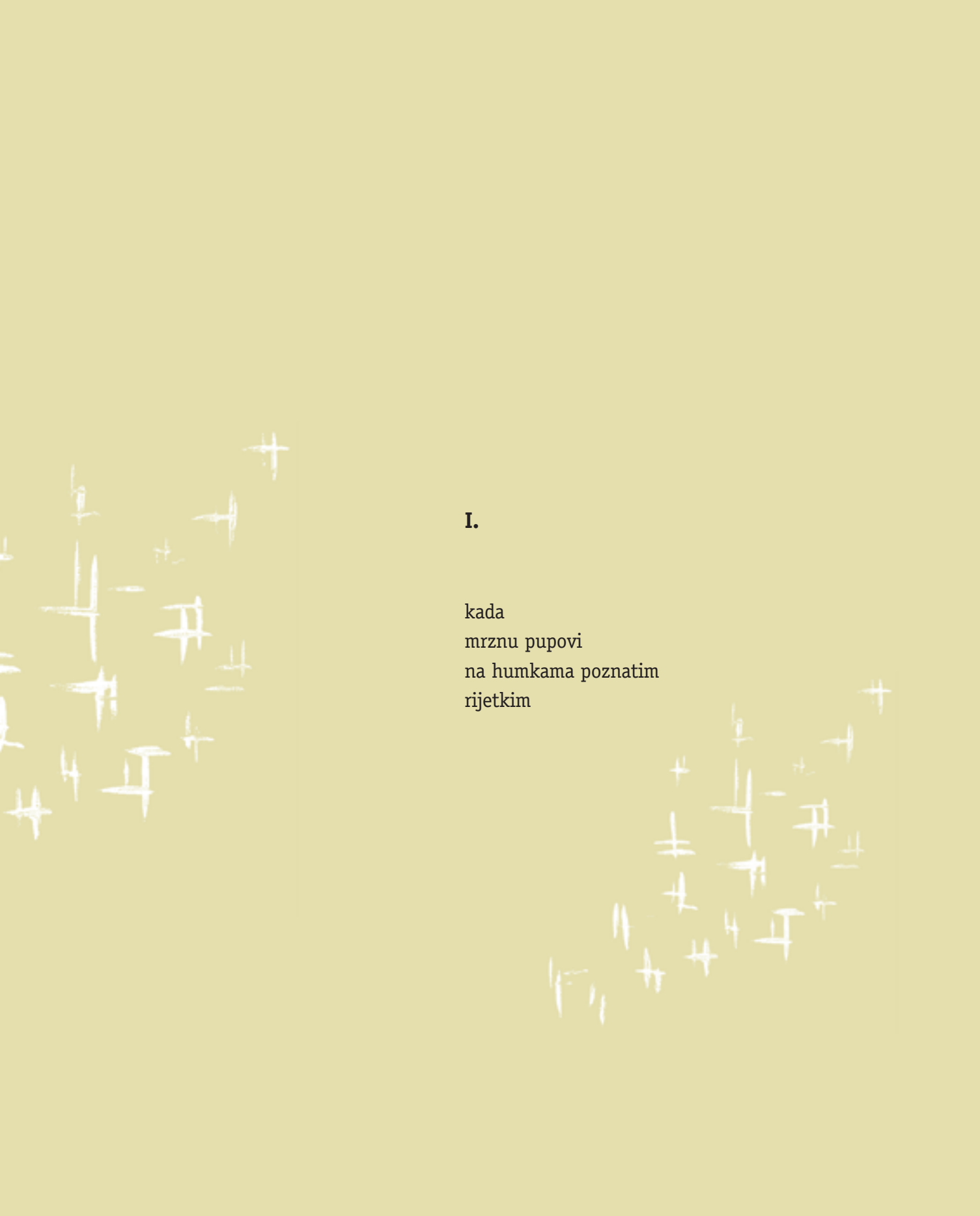
visoke čaše polomljenih nogica
dugo skupljane obrtanjem postolja pod krunice
sada, sve zajedno, naslikanih vinskih kapi,
u nizu, veselje za svjetlo.

Nosta

algija

prozori...

prozori leže u četiri ugla.
kada mrakom sjećanje krene,
izvan kaveza probudi se nula.

I.

kada
mrznu pupovi
na humkama poznatim
rijetkim

II.

kada
povlače se pupovi
pod čempresima poznatim
rijetkim

III.

kada
venu čempresi
na humkama poznatim
rijetkim

IV.

kada
rastu čempresi
pod čempresima poznatim
rijetkim

alter nacija

oštar jutros zrak ubija
lastavice

i dok preko crnih zvijezda
zabijenih u mraz gazi dah
potpaljenoga grada

po nadiranju toplote znam
u Levantu se gole kroz pustinju
spajaju ruke u molitvu.

sad bolest, sad ljeto

otvori oči!

eto, ptica kao ugalj
bez glave, bez krila, bez tijela,
konačno,
čini shemu tijela usamljena šetača
raširena repa šaka u nebu.

zatvori oči!

onda lagano topljenje
zidanih zdanja i pretakanje u talas
jasno narezanih figura vrelog zraka.

drugo se ne zbiva.

još samo nar
zagrizen iz straha
kada krene ljeskavi disk
iz sve manjeg neba.

rana koja šeta – ljeto

prolazeći tankim slapom vreline
kraj dimnjaka, ugljenisana s one strane:
ovdje, između sasušenog koralja
rogāča i grebēnja vertikalnih nizova kore:

ranjena opeka. smrt je potonja,

sada si vrućica: skup vrućih zrnaca
pripremnog procesa,
lepet suhih krila u polju žmirkavom od sunca.

to je zenit. oštri prah osipa između vida geometra
i vrtloga od kamenog žara.

a dolje – bešumno odvaljeni blokovi usijana
ferruma, sve brojniji.

šetnja blijedim parkom i udio u vreći parka

šuškavi predio igre zraka sa zapuštenom
životinjom
na pjesnikovu grobu i lišćem pokradenih krošnji

LAV JE NA GROBU ŽIVOTINJA

iz tjemena lava smiruju paralelne šipke rđe

a onda nestaju
mnogo prije kestena

KESTEN UZIMA JESEN

lišću poslije palom
prilazeći kiša otkriva globus
globus do globusa
redom kojim venjenje ulazi u buket

globus do globusa, vraćajući, globus do globusa
blaga dječja lica

korak do mrtve prirode – zima

kao čudo od krede je bijeli mogranj
na prahovitoj obali fontanice, ukras od barokna
odsustva.

prsne li resko, pokaže boju – glasanje puževa
svoda u bijegu
majolikom, ledenom majolikom, srezat će šum
vodenog skoka.

i onda,

u ledenoj kiši, kako znati, da staru i beskrajnu
prst ranjava baru?

ostanak u svijetu

I.

ovako: tijelo velikog čovjeka u moru...
nisko padne li svjetlo, stiču se odbljesci i vade ga iz
pukotine talasa.
upravo koliko sticanje traje.

II.

ili ovako: nekada je mjesec mlad.
u sjenci momci skidaju kaiševe
i nagi se vješaju. Takvwo je i nježno
suho cvijeće na jugu, strukovlje: igra udarajuć o
sipki zid.
ritmovana uznemirenost i težina zraka.

III.

roditelji bude a djeca sahranjuju. po Heraklitu
to od vas prave pola kamilu – pola raketu. pijmo
zajednički u pustinji
i ispaljujmo se naglavačke!

ostanak u svijetu po ma koju cijenu.

eroska

uljano sunce sočiva, ispod kap
klizi niz žilu lista, rastući.
zeleno otkida se jedro. u modro leti.

tako dok spavam između tvojih listova.

samo zadovoljstvo

kao da je sjenka
od pepela i jata
u zimskom letu
ne može tren
stati
da vidimo i nebo
lomi se i plače
komad blagog tijela
utisnut u veče

osjećanje

u predvečerje u prozoru
sa britkim sjenkama letača
stapamo se i rastapamo

kao da su tijela samo od pojmova
kažem
izgovorimo li i riječ više
rasijat ćemo se kao jato
ptica
i umrijeti od straha

i jesenas su spaljivali lozu

hodao sam između guštera i nizova kamena
i baš kao u djetinjstvu su ptice
bezimene i crne dodavale život
dimu kraj sepeta grožđa.

razlikujemo se onaj dječak i ja,
kazao sam starcu u mrkoj haljini,
kako mi sada nedostaje riječ da znam
gdje smo, vadeći iz usta
zapaljenu Opatiju.

drugo mjesto

u susjednom dvorištu

ljetu je počelo: s mirom
nožica i mrava na
ljubičastoj bradavici
koju majka dosadne djece
izlaže suncu i mom prozoru.

ružičasta gubica i ružičasti spol,
kao čuveni pozorišni glumac
iz podruma iskače pas i siše
gustu tečnost, zaostalu.

pogled skrećem unutar: nedovršeni
motivi zimskog perioda, ostaci
narančastog se probijaju kroz mraz
i prigušene farove automobila
izdužujući sjenku i mlaz mokraće
kojim se lako zabija u snijeg.

ljubav propala

Dragi moj

zrak koji pogled siječe na dvoje
i tjera daleka svjetla japanskih sijalica
da trepte kao što svijest podijeljena trepti
i konačno svoj oblik dobija u riječi

veže nas
obostrano
kao što veže

plavetnilo raseljeno u sjajnim pločama
mramora i nagost zemlje i blata u zemlji
da ni veliki, najveći prasak ne sklopi ih
u dom dostojan zraka koji siječe

na dvoje

opravdanje

I.

visok čovjek izbjegava automobile
prelazi ulicu i prilazi ženi
pitanje – gdje je most samoubojica.
žena je ljubazna, širi ruke
pokazuje pravac i objašnjava pravi put.

II.

vitka figura na svom putu za širokim zamahom ruke
pronalazi most, dijagonalno, kratko se trznuvši propada,
iskrižana odsjajima sa metalne žice, poslije
nevidljiva, blizu same rijeke.

III.

žena koja bi i muškarac mogla biti pogledom pretražuje
naslove izvještene na kisoku, ulazi u bar tek da popije
kavu, izlazi i zaostaje ispod znaka tramvajskog stajališta.
iz pravca grada se prije svega pojavljuje usamljena
figura čovjeka.

IV.

tramvaj, neparna naprava u kružnici grada
zmija koja opisuje biblijske teme
na njoj stoji rafiniranost keksa sa tamnim prelivom
fotografijom i sloganom: hoćemo li opet?

podizanje bolnice

opraćemo rajčice i voće
i napuniti bocu vodom.

sjedićemo ispod stabla
u dvorištu razrušene bolnice,
kazujući u stihovima: tako je
i na početku bio hladan kozmos.

hlad večeri ideje jasnije sa papira skida,
tada bolničari iz osvijetljenih zgrada
na kolicima od metala sakupljaju mrtve.

tako bez riječi samo kamene životinje
i hram u gradnji; ležaćemo oko vode – boce
dok tama mijenja dan, starijim očima
motrit kako postaje sve svemu blisko.

sjećanje

zvala se Moammed Sceab ili Marcel
ptičica rasterećena bratskih veza
a ja je navodno nisam poznavao
i sa prepuštenošću zajedno
odmara pod mojim nogama

u ovom danu vesele rasprodaje
ženske nadlanice od tkiva ribe
iskaču iz talasa mekih tkanja

na placu sa tezgama su i narovi
i sabljarke a na vrh suncobrana
šiljci čelika kao meta

ako se njegova trava digne
ispod anđela kapije od rđe
i
ispod anđela kapije od rđe
išeta još ko zna da je živio

mrtva zona

ja sam tvoj Filip, kaže misleći na jezik ševe, moj
pornografski roman u nastavcima, između
praznina u tijelu i identitetu

vozimo autoputem i iz limenke pijemo pivo,
žuto ožujsko sunce nisko sa zapada
koči zjenice i pojačava intimne mirise.
oko nas javnost prisvaja vrijeme
sa komedijom oko tobožnje smrti.

ptice koje prelijeću kola u daljini
svjetlucaju kao šljemovi u pokretu, mrtva ozbiljna
limenim zatvaračem reže kožu ponad pulsa,
zaustavi odgođeno vrijeme, kao da me čistiš,
ja sam tvoj Filip sa ranom koja strašno boli.

putujući izbavljamo vrijeme i opravdavamo tragedije,
eto, sve to mogu jezikom skupiti u njenoj krvi, mjesta
gdje obično štrca svježje,
cvjetne parfeme.

mrlja – simulacija oblika

za ime boga ne brišite
ovaj trag svjetlosti
poslije buđenja koji ostaje
na rukama slikara.

mjesto utjehe za najbliže
kada u noćima bez dodira
sumnjaju da diše i postoji.

**KA
MENA
LICA**

kamena lica

sve bilo je na dohvat ruke
dok su dječaci sjedili na žalu
kao kajsije otvarajući blaga lica
kamenom otoku u zaljevu bez povjetarca,
čega bi moglo tamo biti, blaga
tajnih jazbina, skrivenih duša,
niže se sadržaj cjelokupnog svijeta.

tamo su samo okrugle žabe
sa sisama k'o u ženà, kazao je barba,
koje od tikvica prave plovke, od djece
prave školjke i sviraju na njima.

neki su jednom pobjegli
da učvrste vjeru u cjelokupnom svijetu,
u začarane žabe dječaci ne vjeruju,
vratiše se kao težaci i musketari,
na svako pitanje odgovaraše sa kamen,
pijetra... i naposljetku, kada smo se rastajali,
rob slike otkri: kamen na kraju odlazi u more.

igra kamenih lica

na svakoga će jednom doći da osjeti
maštovitu ruku onog ko bi sada želio biti.

mali ljudi sjede oko stola, ispod table
nevidljivi i njegova užarena ruka.

važno je gledati pred sebe i u druge
kada te otvaraju prve strasti biti miran,

pusti sjeme i budi miran, kazna je biti dolje,
klekneš i biraš između koljena do jauka il' krika,

pretvaraš znoj u ljubav, možeš li to?
te pribrano se vraćaš u krug oko stola.

postoje i neki što neprestano vrište,
ti su najgori u igri kamenih lica.

fieste kamenih lica

dječaci, većinom crni, stoje u krugu
okruženi neboderima solidarnosti.

pali se bombica i ubacuje u krug.

najbliži dugo čeka, šutne je – bez volje,
najbliži dugo čeka, šutne je – bezvoljno,
najbliži dugo čeka, šutne je – bez volje,
najbliži dugo čeka, šutne je – bezvoljno,
najbliži dugo čeka i šuta je bez volje,
u krug, rasipa se, konačno, u tisuće
svijetlećih atoma.

BUM! ne uznemiruje
prijatnu atmosferu u kulama
u zraku: metalnim češljevima
djevojčice dotjeruju dlačice
spremnim bundama roditelja.
NOVOGODIŠNJA NOĆ

kamena lica u izgnanstvu

lijevo, uvijene tračnice pruge,
desno, plakati sa slikom mora,
pozadi je bar gdje obično kupujem karte,
u odlasku, reklama turističke agencije,
crvena fasada, oker stubovi, lijevi portal,
još par koraka i izvlačim sitninu za kartu,
sedam puta dvadesettri stepenika do kabineta
gdje se radnim danom u određeno vrijeme
viđa grupa kamenih lica, većinom nedorađenih,
za koje se zna da je majstor nepouzdan;
ponekad ih bezuspješno crtam.

možda im tajno doturam novosti iz svijeta.

smrt kamenih lica

jedan iz vremena kad smo kamenili lica
uvedo je pojam smrti. izvjestitelj
o automobilske nesreći rekao je:
samljelo ga kao škriljac.

nemoć

ako me voliš

ubij se

ako me voliš

ubiću te

ako se ubiješ

neću te

moći

muškarac sa psom...

muškarac sa psom.

žena sa mačkom.

slikar sâm.

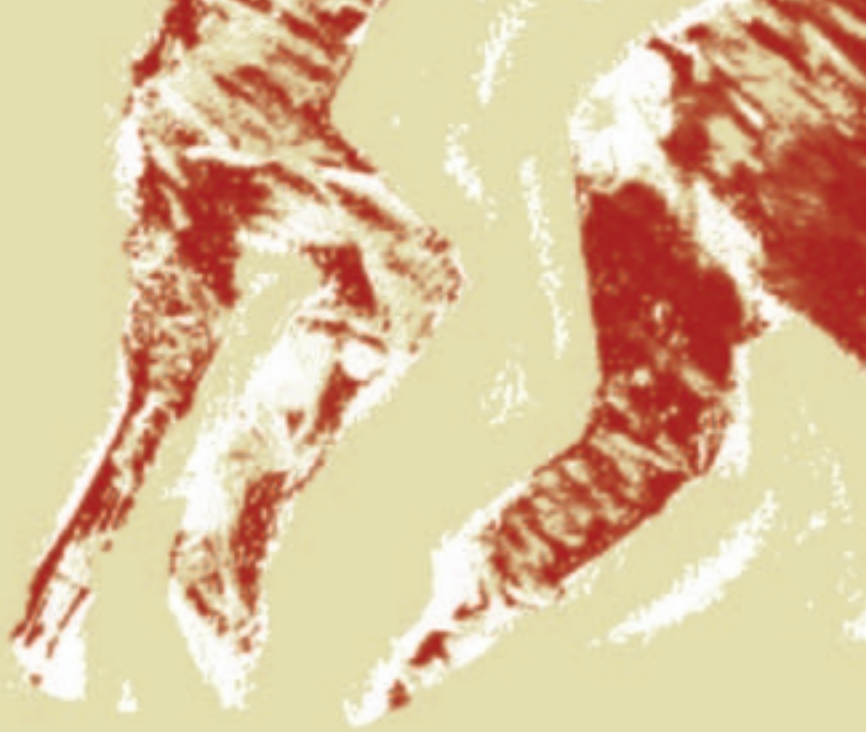

i druge pjesme...

ja...

ja
neiscrpna nada
ja
nakaza
ja svemoćni
ja začetnik
ja veliki
ja snažni
ja gordi
ja
ja
ja
ja
od MENE neonka počinje
u meni gasne
ja sam sve
i ništa
ja sam ništa
i sve
nema me
i ja ja ja ja sam
tako veliki
ja ja ja ja
mnogo volim
i ja ja ja ja sam DRAGAN STENEK
u tebi

odbijam...

odbijam biti biser iz snova dragocjene kutije
odbijam čitati priručnike o lijepom ponašanju
odbijam piti sa izvora vila
odbijam spavati na bijelom prahu
odbijam reći koga volim
ODBIJAM

ponekad sam nestašan i mal
ponekad se uspravim u inat plafonu
s lastavicama pljućkam na ljude
s mravima gledam damama pod suknje
ponekad uronim u centar zemlje
ponekad sam zao i velik

PONEKAD

ponekad hoću
neću
ponekad jesam
nisam
ponekad odbijam
odbijam
PONEKAD

mlijeko...

mlijeko s okusom sljeza
bjeloputa orgija bedara
i ram od modrog vihora
oko uzavrelih bajama,
tvoj otrov, moj otrov
otrov
bezbojni napitak od sna,
šećerlema ubrana na dalekoj planeti
otrov
majski nišan na grudima,
trepavice oslijepljene krvlju
otrov
otrov pod rukama
slijepog svirača betoniranog
na raskršću glavne arterije
otrov izmiče oku lovca
pljuje vlastiti bivak
i vodi ljubav sa ženom
lovočuvara
otrov iz mlijeka
ocijeđen iz bedara
slijevan niz repove vihora
tajna rasprsnutih badema
otrov
tvoj otrov, moj otrov
naš nektar, taj otrov

vrijeme...

vrijeme je jasnih igara
i razapetih pod jastukom oda
vrijeme kada se ne umire
niti se rađa u ovo vrijeme
isposnici iz klubova samo
 pohode groblja
malo je nadutih puti i slabo se rađa
 tvrdimo
bilježeći poene u vrijeme jasnih igara
 liježemo u postelje
pod jastukom tražimo raspeće
 pribrano ispitujemo
spolnost u svemogućeg klinje
zadovoljni rimom i mirisom
 vodimo ljubav
 u z
 duge zore
 a
 oko nas
pucaju kocke odbačenih igara
 otpadnice cvile
 vodimo ljubav
 ništa predigra
 samo
jasnih igara
 i
raspetih o, da
 u
ovo vrijeme
 sada

S kopljima jedini NEBU ti

razmaknuti skuti ratnički ti golicaju noge
rane podatne su suncu
i grlo drago nebu
i pjevaš
i zoveš
i izazivaš
munje stambolske
a polje je veliko i nježno i tvoje
a božuri polegli pa glave na Istok okrenuli
a orlovi se odbili i sikću u prazno

nježne su bile zore pod božjim blagoslovom
i ženske ruke u igri preko pleća
a polje puklo crveno i šumno
pa ne da leđa odvojiti ni noža primit
i vidiš: božur samo s naličja
a opet: pjevaš
i zoveš
i izazivaš

zadnji Helen...

zadnji Helen i njegova smrt
dugo su njuškali oko vrata hrama
zavirujući u njedra
kamena od tamne zemlje
i ženske cike

jasmini su cvali našom rutom
i cijeli dan djeca su plakala
noću starci padali
na koljena
i šaptali

posljednji od njih danju je plesao
noću oštrio sablju i riječi
kidao cvijeće
malo jeo
nikako pio

pali smo u zaborav

iz naših utroba ulje su cijedili
male aveti su cijedili
on nije se opirao
samo je plakao i gledao u sunce
spavali smo
zorom je doplovilo preplanulo ulje sa obala Helade
i u njemu nespokojne uspomene
na posljednjeg od njih
zadnjeg Helena njegove suze
i malo malo sunce

H. Humi

Kikot se razlegne
po čokotima
i ja znam:
Neretva teče
gusta i milo

Zašapće intima
preko proplanaka
i ja znam:
ogleda se mlad mjesec
u tugi srne
mek i vlažan

Prhne li uzdah
preko visova;
siguran sam:
živi duh
divan i naš
i slika
zvuke

kretati se u azilu kao sepija u moru

tvoje teško lice moji prijatelji ne vole
jer bi htjeli da si ptica, daleka meta
laka u ogoljelim jesenjim šumama.

Dirati se tako nježno da se
potpuno zapadne u vlastite samoće,
dvije – svjetlucave naprave, jedna do druge
ljubav i dodir, dvije samoće.

Un Giorno Perso

prije nego su ga ustrijelili
pjesnik mi je napisao pjesmu:
bog ne oprašta ljepotu.

počiva tih u zemlji u kojoj su još samo mravi
zaposleni, zadovoljni; pamtim neke njegove pjesme
ali ih nemam kome kazati.

šta kaže Fillipo Tommaso

1.

Ako nas vidi, vidi
čitam pjesme, plaćaš
pijemo pjenušavac
ponovno ulazeći u grad

2.

kristalići soli padaju
sa osunčanih tijela
iz tijela karmina koji vene
večer izdvaja jedinku i šalje preko borova

3.

Da nas FM vidi
smirenim glasom bi rekao
da smo pažljivi, blijedi
kao i na početku rasta,
dok oklijevamo na ulazu u grad

tako se umire...

tako se umire
dakle
nečasno zdrobljena bodeža

a stari gospodin u hitonu
i nježno spaljenom perju
tako zovno dijeli članske karte
u čekaonici prve klase stanice
u Berlinu

i vjerovat je trčati kroz perle
dok ne padne jedna od posljednjih
jabuka

ogriz
griz kap
iz po
tunela se čuje kap

vrata žene će se otvoriti

krstom preko leđa toni, nečastivi
moje su se želje oblacima smilovale
i samo još rane
vežu me za iris
i gudače

papir i lice nejasno i sretno
gospodine, gospodine
ta vi ste grobar
lice sretno nestaje u škrinji
od papira

tako se ubija
dakle
nečasno u lošem dekoru
ka

p
po
k
a
p

iz tunela
neko novo osjećanje
mama najmlađi sam

poštovani džokeji...

poštovani džokeji na svakom uglu
namiguju
za cijenu korbača ne pitaju
tepaju, vode u toplu arenu
mrse grive i jašu
jašu do posljednje kapi

Grofice od Sedla
vole da me imaju
volim da me imaju
Grofice od Sedla

arenom se ori pljesak
i bacaju se lovorovi vijenci
a slijepljena je griva
i dah još dugo ostao pod zatiljkom
korbač se polomljen valja u prašini
i gle, iz usta mi izvire
dim bez vatre

gledala me...

gledala me
umorno i dugo
potekle su rijeke dragocjene
a ona
gledala
ga snutih trepavica
i smrvene bedara
preko slinavih čaša
i uzdahtalih mesa,
ooj, dajte
žestokog bika(?) u utrobi
i polen sa kišom
iz neba nakapan,
gledala me
u moru i dužini
kučka očiju boje požude
i nepresahle
su rijeke dragocjene
a veliko je ime strasti
halapljivo grlo moja leđa
preko slinavih čaša
i uzdrhtalih mesa

dok plivam

dok plivam
na druge strane
osmoljenih figurica

na mjestu ruže
strgane izrasti krin

očekujem i dalje

1988.

Prenuti (se)

Sklisko polje oka u-sitnije-ne vodi onamo.

More kao čemprese zimi – to je rat!
malih sablasti prolazne panorame:
komadi katrana pužu bjelucima.

Ima li vremena pri-sjetiti se: tamo, u ničemu
prebiva pogled i razjeda mrak, ovamo neprobojan?

Vraćajući stalnost krošnjama
smrt izdišemo u nepoznato
bojište, gle! poznatom ulicom postalom.

Rim, 26. 2. 1989.

Zrcalo

Pogledajmo se. Nanovo. Jedan oceanski pogled.
Krajnje stilizirano pogledajmo se nanovo.

I I mekanu prevlaku zamijetimo između. Vosak,
dok se kruti, nesiguran na suncu.
Točka parabole: vosak. Tajna iskrenog preslikavanja.
Tamo, s lijeva ni prošlog niti budućeg.
Tu, s desna – postaje li treće.
Treće je garancija. Uzajamna.

Gledaj me. Neprestano. Kada okrenem leđa.
Nanovo. I s večeri. Naši medasti pogledi.

Rim, 13. 3. 1989.

Vokativ

Apsida u nebu. Uz četvrti kat.
Izračunavam sjecište iskrivljenih borova.
Ekološka kapija. Sve do drugog gdje!
Pali se glas. Svjetiljke protiv magle.
Znak smisla i razuma. Neospornog. Neosporno.
Prisiljen sam kročiti. Jer sudjelujem.
U smjesu prostora i kisele pare. U slavu vojnika.
Dvolikujućeg u streljačkom stroju. Sudjelujući.
Kao prvi dopušteni opijati. Odraslih i uniforme.
Stupanja u svijet. Vokativ.

Rim, 13. 3. 1989.

AG

I nestajati zjenicom postajući.
Pojavljivanje će nestankom postati,

kada nestaje ljeti trag,
igrajući nad šiljcima
nedostupnih kamenih obzorja.

Slabost sumnje kao lepet kasnog jata
utvrđuje nanose noći u sumrak.

Lišću, poslije palom, prilazeći
kiša otkriva globus do globusa,
vraćajući blaga dječja lica.

U pukotinama oceana nestajući
talasom lahor licā postaje.

1989.

samoća

ali

staru i beskrajnu
prsti ranjavaju baru

ledenoj kiši
unatoč

Sarajevo, 17. 5. 1989.

Progon

Istom nervu različiti tlaci:

tihi i atlaski.

Tu munju dok razlaže usijano nebo
(na lijevo i desno) pronaći ćeš
ranivši neprijatelja u dubokoj vlazi
dobošom od metala...

Bolest:

talasanje gmazova

rožnjačom uokolo: to je strijepnja
pri kolebanju igre ili nemoći – da li će
postati okvirom vida
ili će gmazovi ustrijelit se

konačno!

Bijeg:

odreći oči i na ploči azbestnoj

gurnut ih

u pucketanje doboša; to je zamiranje gotičke tjelesnost
u jednoj točki

– da se kandidate probude

figure i sjene

Crta počinje...

Crta počinje gdje
sumrak sniva.
Bivaš li igdje
da vidiš krv?

bv
b

bum bum tras...

bum bum tras
tačno bravo čestitamo
tana nana na, na! brzo kratko jasno
smjelo!
jeste
tako tako, efikasno snažno
dada hophop hip
svakako

gle! i bit
ak se sa
krio

odDio opasne...

odDio opasne
li krivine damasta blijede
arijevke dječaka kose
jesenjeg mirisa

moj uzneseni
mladog hermelina čekaj
kap iz moga bedra
da upije koža lišena
vjetra i ujeda

otkrit ćeš sedam puta začuđenu
riječ ennui i reći lijane
možda nisu božanska
stvar igre nego pritajena
požuda kaleži i tijela

ti u meni...

ti u meni
ja u pjenu
ja u tebi
ti u pjenu

opet padaju ručnici
opet padaju mladići
na moja bedra
na moja rebra
hiljade zločina
hiljade ratnika
dolaze zbog tebe
nosim ih na rukama

u plavoj kupaonici
sa zelenim šamponom
pjenasta princeza
sa umornim bogom

opet padaju luđaci
opet igraju pajaci
na mojim usnama
u mojim grudima
opet se bude čežnje istoka

zbog tvojih osmijeha
zbog tuđih kreveta
ko grumen/kuglu šećera
topim te u vodama

put oko spomenika

*(izbor iz istoimene rukopisne
zbirke 99 haiku-pjesama)*

6.

vlat po jednu vlat
u smjeru oblika je
korak naprijed.

7.

korak naprijed
okončavanje je kruga
u crnom suncu.

I.

4.

daleki šum
kockica i kristala.
sivo znamenje.

7.

poznata slova
o netaknutom licu.
sivo znamenje.

II.

6.

iz vlati trave
tamniji oblik raste.
riječ prestaje.

7.

dođe li vjetar
u pretekle šipke rđe
– zvuci metalni.

8.

diže se oblik
i potom nestaje
mnogo prije krošnji

V.

1.

voćka u suton
ispod treptavih krila
srž pokazuje

VII.

3.

lepetom krila
garava ptica takne
tjeme statue

8.

sjenke polaze
iz mračnog oka kipa.
noć zasigurno.

dok sveci marširaju...

dok sveci marširaju
miran sam i bavim se
pupoljcima ruže
pomalo se otkine pa preko
usana divljih pasa preplete se kolo
i u planinu nekada
moja divljač, moje žrtve ne ginu
one sretne ponovno izazivaju
sokove lovca
to je moja ljubav

Obnove, buđenja

Svaki svoj trenutak
ja sam živio
i drugi put
u vremenu utonulom
izvan mene

Daleko sam sa svojim sjećanjem
iza onih izgubljenih života

Budim se u kupki
dragih stvari običnih
iznenađen
i raznježen

Hitam za oblacima
koji se rastaču blago
pozornih očiju
i podsjećam se
ponekog prijatelja
mrtvog

Ali, Bog – šta je to?

I preplašeno
biće
priječi oči
i prima
kapljice zvijezde
i ravan muka

I osjeća se
osviješćen
nanovo svoj
povraćen
sretan (sebi)

Tlo rasut(o) oblikujem se

Potpuno na kraju
razuzdan od uplašenosti
obično biće od straha
više ne udara vrijeme srcem
nema vrijeme ni mjesto
sretno je
Na usnama mi je
poljubac od mramora

Kršenje pravila...

Kršenje pravila igre linije daje
licima izraz uzvišene na sē okrenute
potrebe za zavodničkom patnjom
mladog tijela upletenog
u iskrzane i prokleta nespodobne
konce lutaka sa jesenjih
bulevara
Kršim pravilo i uzvišeno se
podsmjehujem mladoj letačici
proljetnog sutona
od rupe do rupe sudbina se
uvijek vraća
izraz ptice je izraz bolnog zadovoljenja
novog ljubavnika najljepših zubi u
gradu
vršeći obred od trpeze do trpeze
ona je (ptica) kršila pravila igre
uzvišeno krijući pod nebeskom raskošju
perje u(m)noženih na dohvatu ruke boja.

pamte se...

pamte se izgnanici u oluji
okamenjeni pred psovkom i bajunetom
najvatreniji ljubavnici zemlje-kurve-princeze iz bakinih priča

pričali su
pokloni se svakoj riječi, svaka je ubica iz zasjede
tačkama joj put ne priječi
a u pustinji je tako ravno i svaka se mrtva prebrat može
dok se vjetar ne digne, crven i razigran,
to ludo stvorenje s tisuću jezika tako milo
obara vojnike na straži
i poigrava se dragim lešom nad velikim pijeskom
tako pričali

zna se drugovanje njihovo s opatom iz hrama morskih medvjedica
čedo od jauka ih napaja ispod zjenica nakvasalog neba
i čuva od prevrtljivih voda,
a bivalo je i većih vjernika,
a oni
s majskim dahom-provalnikom-saveznikom velikih vjetrova
eto, nisu, a jesu
čući mnogih priča o riječima i vjetru
i opet ostadoše stajat pred bajunetom i sleđenom psovkom

Prhnula...

Prhnula s mojih usana
iz srca Edena krilati ljiljan
s Olimpa iznektari
otrov jasminā
ostavi me mumijom utopljenog

Naše vino
vino istine, vino zaljubljeno
kristalne čaše čuvaju naše vino
pjeva krasni rez
mami ružičast val
jasmina s okusom višnje
traži da ga zбриšem
na prozirnomo rubu jave
naše vino je ostalo
na sredini sobe
sunce Hercegovine obasjava
moje uzglavlje
naše vino jedino
i stihovi spjevani
u letu lebde
lebde ždralovi bez cilja
lebde stihovi ostali
bez usta.

Prhnula si do neba
vinula se divlja ruža
gledam i ne vidim
plaho sunce zbrisalo
tragove bića
plaho sunce prijeti prstom
nestašnom dječaku
skriva ružu iza
leđa

Riječi...

Riječi, riječi

Nesretnice, narikače

Treba riječi poroditi

Nikada

Baciti u rječnu klisuru

Riječi

Riječi Riječi

Rasplakana dojenčad što slute smrt

Padaju između šina i vode ljubav

Sa željezničarima

Nedonoščad sa šumskih panjeva

Bilo je...

Bilo je to neke zime
u nekom klubu
ona i neki ja
i muzika
ples za nikad poljubljenu
kako sam je ljubio, kako sam
pio i pjevao i gledao
neke zime u nekom klubu
u podzemlju

Znati...

Znati ko je ukrao moj put
a ona okrenula leđa
u one lude dane
crvenih vjetrova

Gledam a ne čujem
And the local society
odlazi dolazi

Hej, ruke
preko zvijezda pad, pad
u kose padam sad, sad

Okrenula leđa
a crveni vjetar
mi mrsi ruke

Dosta mi je...

Dosta mi je bijelih meteora
po crnom nebu
i zabrana na javnim mjestima
sad ću maznut pravu trebu
i odati se stvarima divnim

Hoću živjet lagane pjesme
i svirati divlji ritam
Svi će plesati u mome klubu

Vraćaš se...

Vraćaš se u domovinu:
u holu željezničke stanice golubovi
miris vlažnih mrvica kruha
u papiru, u plastici
Izboran i zabrinut
stisnutih jagodica
između raširenih koljena i praznih šaka
pogledom odozdo traži svoj obrok

Nebo...

Nebo ogledalom postaje
pristavši na svjetlucanje grada
Noć je, zna se, zvuci već mijenjaju
pravac – postajem izvor ritma
Razglašavam, tek me čuju bljesci
o kojima sam šutio čitav dan, kvarcne
more samoće
šišmiš u praznom gubi kontrolu
i katranom krila skriva prah.
Tako, opsjednut pjesmom ponavljam igru iz
djetinjstva:
Dan će me dočekati – u pari oblaka
ili prašini grada

Put je...

Putnik:

Put je ravna narančasta linija
Arhitektura se topi u prerezu
između tla i neba. Neprekidnog.

Kroz kvarnu opnu vozila pristižu kontrasti podneblja
Kule i male figurice. Prašnjave sumporom.
Kilometri procesije pozitivne historije.

Pješak:

Opasna blizina tijela najrazličitijeg porijekla.
Vlažnih. U zamci zidina i paučine.
Kroz prašinu puta svjetluca limeno kretanje (putovanje).

Odjeća se osipa u povećanoj neprekidnoj liniji horizonta.
Koketna u promicanju izduženih sjenki.

(Iz Dnevnika s putovanja)

Na granici elemenata...

Na granici elemenata
niski let galebova
besmisleno svjetlo svjetionika koje ništa ne osvjetljava
do tragova zraka i isparenja
Jedro između mora i neba

Na granici elemenata
niski let galebova je sumanuta utjeha
vertikalnog niza nabora
u vedrini mora i neba

na granici elemenata
duboki šiljci u kamenu tjeskobom bodre
privatni agon nagrizenih
pramenova i mantila
u vedrini mora i neba
šiljata stabljika mišljenja
besmisleno svjetlo svjetionika koje ništa ne osvjetljava
do tragova zraka i isparenja
Jedro između mora i neba

Osvijestiti se...

Osvijestiti se upijajući praznine mekanih
rubova vrtoglavih dubina. Tišina ozona
i rađanja formi.

Relativizirati tačnost horizonta smjernog
pred mojom vojničkom crtom. Dok ironizira tačku našeg
susreta mijenjajući joj podtekst. U svojoj blagosti
vihori što ostaje iza perja.

Izgubiti se tvrd i ubijeđen između bljeska
limenih krila i razlijevanja asfalta. Dok
se čula ostrve i pojmovi oslobađaju. Poletiti
kao simbolična replika onoga što sam bio.
Ploča nestvrdnutog gipsa i neshvatljivih obrisa.

(Čekajući na polijetanje Rim – Sarajevo, 19. 3. 1989.)

Biti znakom

Beščutno stajati gledati
u pogled neshvatanja
beščutno stajati gledati
u tankom polju djelovanja
beščutno stajati gledati
iza ramena negdje kuca smisao

Tijela su nam od samih pojmova

Dok ležimo u mraku iza žaluzina
negdje iza daleko funkcioniramo savršeno
u malom se nebu stapamo i razlažemo
u jatima sivih sjenki

Zaspemo li zvonjava naših slogova
prazninom između tijela
plašiće kao što u djetinjstvu plašiše nas.

Koračati

(A. B. Šimiću)

Kada stupa, tijelo je ptica u zaletu
Potom korak je igra teže i lakoće

Savijanje šešira u niskom kasu
nebeska je slika koračanja

Svaki obod bliži je ptica što se rađa
dalji, to je pobjeda zemlje

Pobjeda zemlje je u trajanju
igre teže i lakoće gdje konačno
izgleda metafora ptice ili kamena

Izazovnost

Polomljeno tijelo njiše se pod licem žene
sklonjene pod namreškanu granu kestena.
Uglačana gaza rasprskava pogled žene
prije nego li stigne oštetiti
postojeće stanje stvari
još u životu.
Iza njenog prekobrojnog smiješka
prozor otvara u lomaču.
Kada bi se bilo odista tekućinom, piše
ispod fotografije, imali bi sve što je nadohvat ruke.

preko lakta i tjemena tkanina
nategnuta razblažuje boju žene
da razodjenuto tijelo ne potjera
moje tijelo brzi korak naprijed.

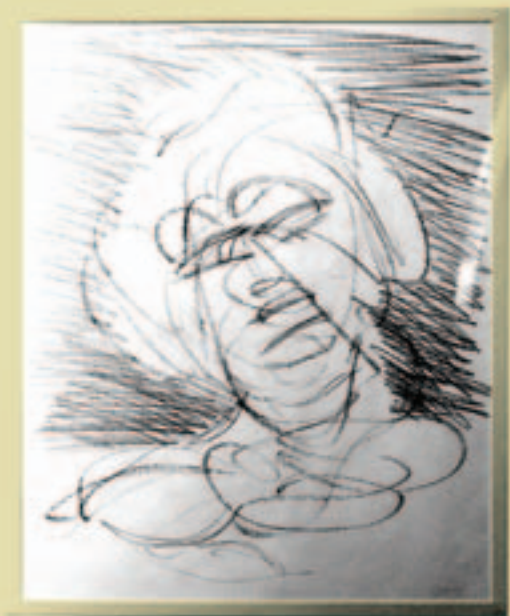
i

sleđen me prst lovca pokazuje hrastovima
prije nego ustrijeli divlju životinju
skrivenu iza rožnatog okvira slike.

u brzom pogledu na pokućstvo
sa ovog rastojanja vidim i poruku:
kada bi se odista u slikama bilo,
stoji ispod fotografije roditelja, bilo bi sve nadohvat ruke.

Dižeš tijelo...

Dižeš tijelo sa trešnjina cvijeta
a iznad koljena mogu pročitati strepnju Rima od mladog pobunjenog roba.
Sada, poslije 2.357 godina, smiješna svećenice izlazećeg Sunca!
Reći ću ti šta je mudrost:
Prometej se i dalje junači
iako ništa ga ne boli i ne osjeća.
Tu stoji vječnost njegova,
japanska sijalica u potkrovlju Evrope.

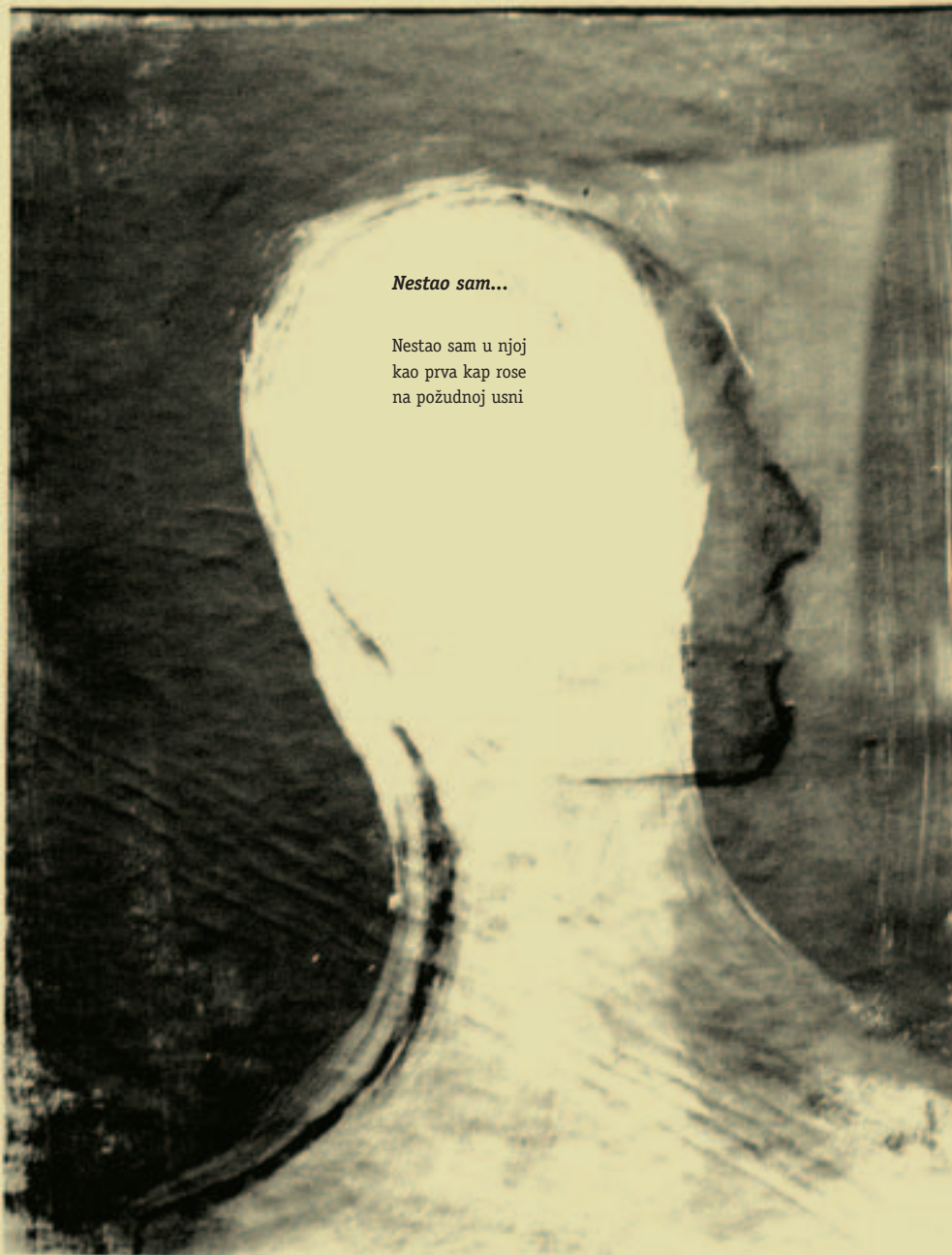

crtež je potreban...

crtež je potreban
povlačim linije
obeshrabruje me saznanje da se bilo kako povučena linija pretvara u krug:
beskonačnost je na dohvat ruke
upravo s tom rukom imam najviše problema:
čudna muskulatura, nepravilno podrezani nokti,
reumatični zglobovi... iskrivljuju moje linije
ako se svaka prava linija putujući u beskonačnost
blago iskrivljuje,
možda se skriva linija na istoj putanji zaista iskrivljuje
onda su prostor i vrijeme tamnica mozga
onda sam ja loš crtač
na zidu svoje praistorijske pećine ostavljam poruke beznađa
potomstvu koje jedva naslućujem
vrag me odnio ako znam zašto to činim
uzalud ostavljam poruke
zaraćene strane priprostim sredstvima teže komplikovanom cilju
sjeo sam na snop svjetlosti i putujem u beskonačnost
cilj je amplitudinalan.

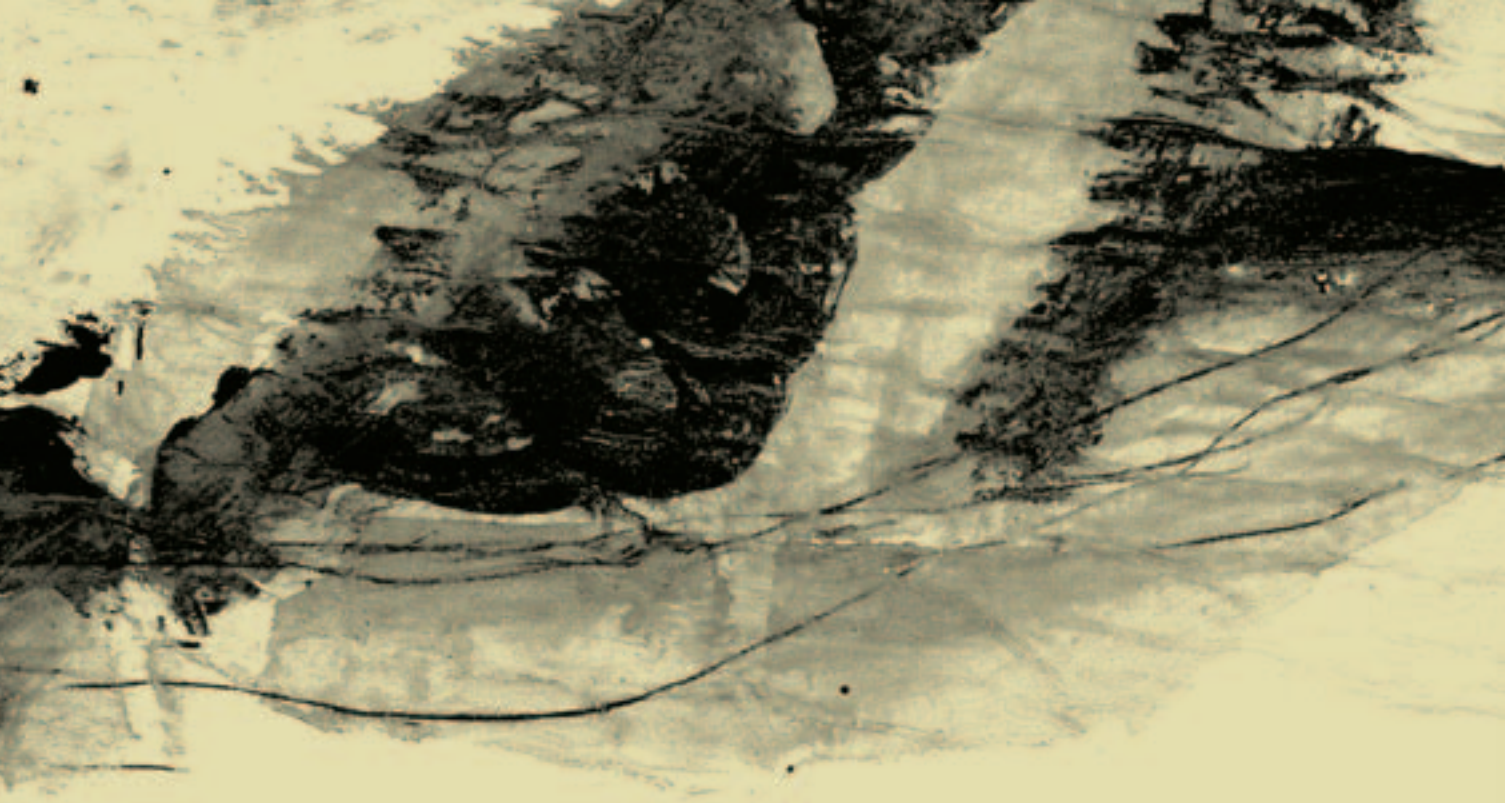
Nestao sam...

Nestao sam u njoj
kao prva kap rose
na požudnoj usni

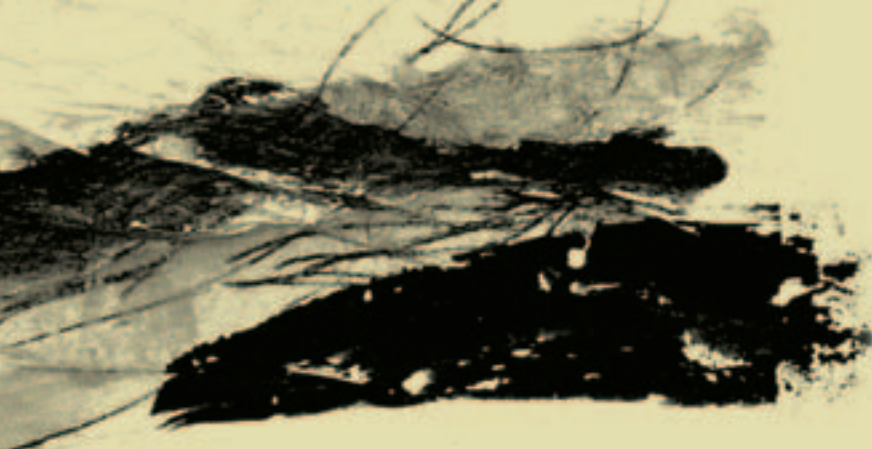
Mi smo kao jele...

Mi smo kao jele. režite nas da vidite blago ćilibara.
od zapaljene smole gori cijelo stablo. i vaše lice.
i srce dabome. i svako blisko srce redom kada venjenje uđe u buket. požar u ravnici
napreduje kao zapaljenje u plućima. u vrelom tunelu nestaju slike.

Ledeni dodiri...

Ledeni dodiri pijesak tjeraju na rascvjetalo tjeme. između oblaka roj ptica pada,
bode i bude kalup školjki i utonulih posada. o meni pišu. i o moreplovcima jer ja sam
vreteno od kože, i o suhim cvijetom od tjemena. iz mene od sezone muke sipa žito.
u oblaku ljuskica žutih trava. u sobi dječaka jastreba. sjeme u porama tmene i s porama
iz visine. od tog tijela morem utonulih bubre i pupe.

ptice se bore...

ptice se bore za ovaj komad neba: sami u sebi
talasaju se vrhovi građevina.
nad vrućim poljima gdje se tijelo odvaja
kao balon od djeteta. ništa ne dijeli od sunca, ni silueta.
grozno je kazati, kao jezik pod cirkularom.
nedokučivo plutanje tijela u tečnosti, kao djevojčica
prvi put blizu konja:
tog komada neba nas je strah.

to je pitanje neba,
mala figura i kraj nje fatamorgana.
to jeste fatamorgana.

fatamorgana je nesposobnost drugih tijela da se dotaknu.
– blok ledena zraka.
– balon je vrelog zraka.
slučaj je bezobrazno i odvažno masturbiranje
intime. opće mjesto se mreška iznad vrelog pijeska.
ali naša intima prebiva u stvarnosti, obje na duši
ovog stoljeća?

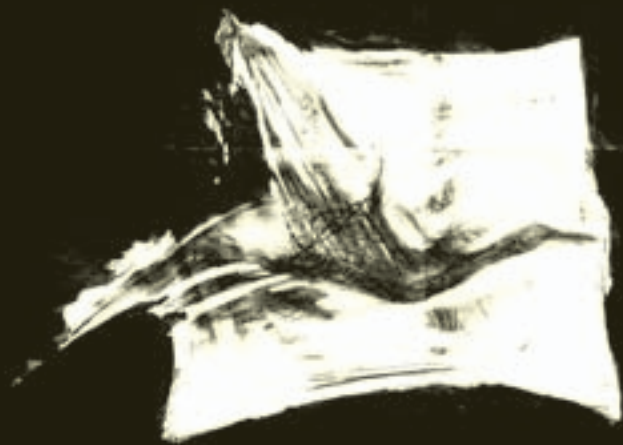
otvaranje...

otvaranje. tek se budiš a tijelo je već hladno. zastori dijele a onda miris stajačice otiče u razbuđeni grad. sanjala sam, kažeš, smrt tvoju. kao da to ne znam. otvaram i ja. svježina jutra zaustavlja pokretne sličice noći. smrznuto tane tik do čela lebdiće cijeli dan. sada se gledamo. noćas su Te maljave tuđe mekane ruke vodile da legneš pored. ukrasna vrpca u vosku od pečata. morao sam biti smiješan u blijedoj puti. slučajan oblik krasa koji čini prevlaku u moru. odbijala si kraj mog mrtvog tijela cijele noći. vani je padao snijeg u visoke dimnjake. a onda susjedi počinju otvarati duše djeci. do tada je ostala elipsa od uglja na prozorskom staklu. znak sudbine kada traga. nadmetanje zraka i plamena dok spavamo. tvoje male osvete: sanjaš i oko madeža na smrznutom danu urezuješ crtice. usamljene ptičice koje padaju u bare. čekaš li, pitam, jedva proljeće. smiješiš se. pitaš, vidi evo zube, da li su oštri? sada se gledamo.

crni obrisi ptica...

crni obrisi ptica su izlijepljeni po vedrom svodu
sve boje u nedogled izbijaju tople u suhoći
dijagnozu veli umjetnik, doktor za ljepotu

iako je ljeto, umaram se poput dječaka
već sanjam slike iz holandskih pejzaža

ubojstvo prvo (isključivo iz nehata)

crvena mrlja i bijela mrlja
mogle bi biti plod i knjiga.

možda i crv i naslov
da ne skrene pogled

te siva mrlja i plava mrlja
postanu nervozno jato
leteći iznad mrtve prirode

Sarajevo, 17. 5. 1989.

za blok o starcu

(fragmenti govora o crnom suncu)

posljednje pismo posljednjim čini intonacija, raspored praznina,
šupljina između stvari koje se imaju reći. šupljine odzvanjaju.

između vertikalnog i horizontalnog, more kutova koji jedva
čekaju da glave polože na tlo, ionako, sve je mjerljivo privatnim
pojmovima o vlastitom dobu, na primjer.

Obznanjajući, odmiče se dublje, predajući ključ znakovlja, pomjera se
u pojmove i dublje, s računom na misao koje drži oko knjige,
jedne ili ove.

borba za osjećanja, vlasničko pravo nad emocijama, i podvale važe.

oblici zadržavaju nešto što upućuje na njihovo porijeklo, kada
umjetnik ubija opisujući kako sve to zamišlja u oblicima i njihovom
tihom, muklom jeziku, svijet se ispuni tupim udarcima tijela.

više zraka, više zraka, simuliranja oblika!

jednom je kazala – ta pjesma ti najviše liči, dopada mi se, uhvaćen
u kavez, u zamku, iz te pjesme nisam izašao

ona će znati više o meni i bolje, kao ja o njoj, neće nam to
pričinjavati teškoću, dapače, živjet ćemo kao slikar i pisac, dva
zbunjena parazita koji su za domaćina izabrali drugog.

preostaje udjel sna...

preostaje udjel sna,
baciti se u čišće predjele.
od čišćeg zraka šušćavi se trzaju
jesenji listovi potkradenih krošnji.

kada se uključe u beskraj
šahovske ploče a na njoj ljutite
figurine se pretvore u sol možda,
najbolje će biti da ostanu u tišini.

utisnuti se u jutro...

utisnuti se u jutro i jednako svjež nestati –
spremni (smo) na borbu bez tijela,
od pijeska,
onog istog dok ga natmureni Morandi pažljivo sklanja ispred razigranog konobara.

natura morta! u fantazmi – vrč i čaša.

a sa lijeve strane na mjestu strgane ruže
moglo bi ušetati i dalje očekujem
nešto
čemu se ne sjećam imena i skriveno je u pjesmi koju
sam napisao
kao dječak
a naslov joj je sensoria.

trčati dalje, skok je već dovoljno prostora da tijelo vidi
zamiranje tjelesnosti, u jednoj tvrdoj točki bi mogle da se sijeku
paralele u sječivu, bez mog znanja, ali
vidim rascvjetalu siluetu orla od krvi na mom pulsu u letu.

klizim kuda vode kao čempresi more, rat! mali u dvije boje:
komadi katrana pužu bjelutcima.
TAMO U NIČEMU JE POGLED I RAZJEDA MRAK
kada se gazimo i kosti obrastamo

vremenske promjene postaju važne.

iza oblaka gledati čist
zaboravljajući
plot
vraća oblik
u nebu

U

N

E

B

U

u nebu, uz neki kat, kapija krivih borova gdje se pali svjetiljka

problem u praznini

I.

stariji muškarac razvijenih udova
slovi
za pismena, o pismenju slovi.

zemlja je puna problema

II.

eto, moglo je biti lagano
izrešetano prijepodne plodovima višnje
ili trešnje, svejedno, već u ljetu trunu.

III.

žena u plavoj haljini prolazila
pored zadružog doma, pored
crvene opeke stajao plavi pauk.

IV.

zemlja je puna problema i puca joj
u susretu mekog zvuka, blondi kose
i crne pete dizalice, dresa strašne glavobolje.

V.

zemlja je prepuna problema.
mreža zatvorenih i otvorenih rupa
u pravougaonicima i suzama.

VI.

ljeti višnje napuštaju rupe
u živome pejzažu zrijenja
da u cvijeću popune, suhe, čašice
razbijene između kamenih ploča.

VII.

u subotu gumeni kotači pauka
gnječe poliranom stazom i prljaju okolicu
kao družina dječaka, kao hor slonova iznad rupe
klate opuštene udove.

VIII.

moglo je biti poslijepodne
uobličeno od dizanja lakiranih kola
i ljupke prijetvorbe u budoaru
plave haljine u limun žutu.

IX.

zemlja je puna problema.

stariji muškarac je sjenka
iza nezadovoljnoga govornika.

stariji muškarac kao stariji pjesnik.

X.

život žene u plavoj haljini
duhovi su jednom pohodili,
kada je već sama digla ruke i sjećanja.

XI.

pauci su krunica erotskih snova
gledajući iz jame, spremni da protegnu
slipave rilke do hrastove škrinje.

XII.

stariji muškarac efektno završava
šekspirovskim grčevima izlažući tijelo.
cijelo društvo opušteno motri porađanje
logosa iz pjesničkog mantila razvijenih formi.

XIII.

mogla je biti i polarna noć
u koju nestaje pjesma o ljubavi i smrti
plavog pauka i odjevene žene.

XIV.

piće od žutog pelina ulijeva krijepost i znanje,
muškarac još značajno misli da bi promišljeno
zemlja stala kad bi znala koliko je samo puna.

2. 8. 1990.

bufera

oluja, najjača u ovom stoljeću je, kažu, svuda uokolo
stana uklesanog u zid zgrade kraj parka.
tu pišem, kako to samo ja znam,
barbari su me protjerali sa brda na kojem
sam vješto kalemio voćke sa mačkama i puštao nove slike u svijet.
opkoljen barbarima, oluja olakšava prve riječi
izgnanome u novi život, rođenom sa već pokvarenim
zubima, umorne seksualnosti, zaboravljajući ljepotu

na naslijeđenom pisaćem stolu...

na naslijeđenom pisaćem stolu, naslijeđena
pisaća mašina pokazuje mrtvilo prirode
zajedno sa pjesmom o kojoj sanjam
otkako se veseli čovječuljak povukao
u prirodu naslijeđenu od ljudi
koje nisam poznavao, za koje čak i ne znam
da li su ljudi

Filip je na drugom kontinentu...

Filip je na drugom kontinentu i plače
sjećajući se jezika ševe mog
pornografskog romana u nastavcima između
praznina u tijelu i identitetu.
Kako Filip preživljava kroz mene?
kao skulptura
Filip pamti tijelo skvrčeno oko sebe,
Filip pamti trapezoidno ogledalo
na kojem je uljanom bojom lavande
od prvog susreta stajalo
da nema više vremena, uokvirujući
parove organa kao da se slike rasplinjavaju
ideja skulpture na papiru knjige Sensoria
Filip preživljava kroz mene smrznutog
čovjeka u zamahu za nečim, zagrljajem sa nekim
koga nema ni u rupi u ledu kojom se predstavlja

N. Y., 1995.

